

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NR NK-I.4131.129.2018.AZIE

z dnia 27 lipca 2018 r.

Rada Miasta Gorzowa Wielkopolskiego

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2018.994 ze zm. j.t.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LXV/803/2018 Rady Miasta Gorzowa Wielkopolskiego z dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru obniżek oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, zatrudnionych w gorzowskich samorządowych szkołach i placówkach oświatowych nieobjętych regulacją ustawy - Karta Nauczyciela, w części dotyczącej § 4 pkt 5 i 6.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 czerwca 2018 r. Rada Miasta Gorzowa Wielkopolskiego podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru obniżek oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, zatrudnionych w gorzowskich samorządowych szkołach i placówkach oświatowych nieobjętych regulacją ustawy - Karta Nauczyciela.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 28 czerwca 2018r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że przedmiotowa uchwała we wskazanej części istotnie narusza przepis art. 42 ust, 7 pkt 1-3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (Dz.U.2018.967 j.t. – dalej „KN”).

Zgodnie z art. 42 ust, 7 pkt 1-3 ustawy - Karta Nauczyciela organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

- 1) zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego;
- 2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3;
- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy - Prawo oświatowe, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość.

Powołany przepis art. 42 ust. 7 pkt 1-3 ustawy ma charakter upoważniający do wydania aktu prawa miejscowego. Podkreślić należy, że organ wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Realizując kompetencję organ musi

uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalnym jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. Akt normatywny wydany z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego lub niewypełniający tego upoważnienia w całości nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować akt prawny o charakterze podustawowym, sprzeczny z przepisami ustawowymi (...)" (wyrok TK z dnia 10 lipca 2001 r., P 4/00, OTK 2001, Nr 5, poz. 126). Mając to na uwadze organ nadzoru zmuszony był stwierdzić nieważność przedmiotowej uchwały w części wskazanej na wstępie.

Mając na względzie powyższe, w ocenie organu nadzoru, istotnie narusza prawo § 4 pkt 5 i 6 badanej uchwały stanowiący że „W indywidualnych przypadkach Rada Miasta może zwiększyć na czas określony obniżkę tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin ustaloną w pkt 1, do całkowitego zwolnienia z realizacji zajęć, jeżeli jest to uzasadnione warunkami funkcjonowania szkoły powodującymi znaczne zwiększenie zakresu zadań do realizacji (pkt 5). Zwiększenie obniżki, o której mowa w pkt 5 dokonuje się na wniosek dyrektora szkoły lub z inicjatywy Prezydenta Miasta (pkt 6)”. Przepis art. 42 ust. 7 pkt 1-3 KN nie upoważnia organu prowadzącego do określenia przesłanek warunkujących indywidualne zwiększenie obniżki lub całkowite zwolnienie z realizacji zajęć, a jedynie do określenia zasad ich udzielania i przyznawania zwolnień. Takiego umocowania nie przyznaje także powołany w podstawie prawnej uchwały art. 42a ust. 1 KN, gdzie została przewidziana możliwość obniżenia przez organ prowadzący tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć oraz warunki i tryb tego obniżenia w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć. W powyższej sytuacji należy stwierdzić, że Rada Miasta przekroczyła upoważnienie ustawowe, co musiało skutkować stwierdzeniem nieważności przedmiotowej uchwały w zakresie § 4 pkt 5 i 6 uchwały.

Organ nadzoru wskazuje jednocześnie, że w § 6 pkt 2 uchwały określono tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla doradców zawodowych w wymiarze 22 godzin, nie wskazano jednak, że wymiar ten dotyczy doradców zawodowych z wyjątkiem zatrudnionych w poradniach psychologiczno - pedagogicznych, dla których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć ustawodawca określił w art. 42 ust. 3 KN.

Wobec powyższego, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
p.o. Dyrektora Wydziału
Nadzoru i Kontroli

Paweł Witt